

Ivana Mesarić
Georgios Boutlas

**NEKE DIMENZIJE ANTROPOLOŠKOG STATUSA
STUDENTICA PRVE GODINE VISOKE UČITELJSKE
ŠKOLE U ČAKOVCU I STUDENTICA TECHNOLOGICAL
EDUCATION INSTITUTE OF LARISA**

1. UVOD

Nastavu tjelesne i zdravstvene kulture studentice Visoke učiteljske škole u Čakovcu imaju jednom tjedno u blok satu. Pri upisu na fakultet za zvanje učitelja razredne nastave i odgojitelja ne provodi se razredbeni postupak s područja kineziološke kulture, koji bi selekcionirao studente ispod prosječnih razina motoričkih znanja, motoričkih sposobnosti i funkcionalne sposobnosti. Studenti bi tijekom studiranja trebali održati i poboljšati stanje svih antropoloških obilježja jer su im neophodne pri izvođenju programa nastave tjelesne i zdravstvene kulture, a kasnije u radu s djecom. Fond sati nastave TZK u Grčkoj u osnovnoj i srednjoj školi isti je kao i u Hrvatskoj, što znači dva puta tjedno u osnovnoj i srednjoj školi. Na Technological Education institute of Larisa nastava tjelesne i zdravstvene kulture provodi se dva sata tjedno u sklopu redovite satnice.

Zbog svega navedenog nastava TZK se nikako ne bi smjela provoditi kao izborni program, već bi je trebalo povećati barem na 3 sata tjedno da se spriječi opadanje antropološkog statusa studenata koji je ionako narušen. To im može omogućiti samo djelotvoran sustav školovanja koji brine za razvoj njihovih osobina, sposobnosti i usvajanja znanja.

2. CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj je ovog istraživanja analiza i pregled razlika stanja nekih dimenzija antropološkog statusa studentica prve godine Visoke učiteljske škole u Čakovcu i studentica iz Grčke, a samim time i dokaz da je potreba za kineziološkom aktivnošću neophodna tijekom čitavog studiranja.

3. METODE RADA

3.1. UZORAK ISPITANIKA I VARIJABLI

Istraživanje je provedeno na uzorku od 116 studentica Visoke učiteljske škole u Čakovcu i 30 studentica Technological Education institute of Larisa prosječne starosti 18-19 godina. Sve studentice su zdravstveno sposobne za pohađanje nastave kineziološke kulture. Uzorak je izmjeren na početku akademske godine 2004./05.

U istraživanju je analizirani skup od 4 antropometrijske varijable (ATV- visina tijela, ATT- težina tijela, AOP- opseg podlaktice, ANN- kožni nabor nadlaktice), 6 motoričkih (MTR- taping rukom- brzina pokreta, MSD- skok u dalj iz mjesta- eksplozivna snaga, MPR- pretklon raznožno - fleksibilnost, MPN- poligon natraške- koordinacija pokreta, MIV- izdržaj u visu zgibom - statička snaga, MPT- podizanje trupa - repetitivna snaga) i jedna varijabla za procjenu funkcionalne sposobnosti (F6- trčanje 6 minuta- aerobna izdržljivost). Detaljan opis testova i postupaka mjerenja nalazi se u knjizi "Norme", autora Findak i sur. (1996). Testiranje je provedeno u skladu sa zahtjevima mjerenja propisanim u knjizi

Ustaljenim deskriptivnim postupcima ustanovljene su karakteristike varijabli. Izračunate su aritmetičke sredine (Mean), određena je minimalna (Min) i maksimalna vrijednost rezultata (Max), te standardne devijacije (SD). U zadnjoj koloni (Normativ) prikazana je ocjena rezultata prema predloženim normama. Opisne ocjene prikazane su u tablici kao (loše, ispod prosječno, prosječno, iznad prosječno i izvrsno).

4. REZULTATI I DISKUSIJA

Usporedbom srednjih vrijednosti antropometrijskih, motoričkih i funkcionalnih varijabli s "Normama" (Tablica 1 i 2) može se uočiti i zaključiti slijedeće.

Studentice iz Čakovca imaju *ispodprosječan* odnos visine i težine tijela, dok mjera voluminoznosti ukazuje na iznad prosječne, a udio potkožnog masnog tkiva na ispod prosječne vrijednosti. Iz navedenog može se vidjeti da je došlo do povećanja tjelesne težine i opsega podlaktice na osnovi povećanja potkožnog masnog tkiva.

Pregledom prosječnih vrijednosti studentice iz Grčke nešto su višeg rasta, manje tjelesne težine, manjeg udjela potkožnog masnog tkiva pa je stoga i odnos tih antropometrijskih varijabli *izvrstan*.

Usporedbom prosječnih vrijednosti motoričkih obilježja s vrijednostima učenica 4. razreda srednje škole RH uočeno je da oba uzorka imaju *loše i ispodprosječne* rezultate u varijablama za procjenu brzine pokreta, eksplozivne snage i statičke snage, a unutar okvira prosječnih rezultata u varijabli za procjenu koordinacije.

Indikator aerobne izdržljivosti pokazao se *lošim*, što je zabrinjavajuće, jer su dobiveni rezultati oba uzorka manji od 1000m, a to je jednako ispod prosječnom rezultatu učenica 5. razreda RH.

Usporedbom prosječnih rezultata studentica iz Grčke i Čakovca, može se utvrditi da su studentice iz Grčke pokazale bolje rezultate u testovima za procjenu fleksibilnosti i statičke snage, dok su studentice iz Čakovca superiornije u eksplozivnoj snazi, repetitivnoj snazi, koordinaciji i aerobnoj izdržljivosti.

Istraživanje na studenticama prve godine učiteljske akademije s ciljem usporedbe s *Normama* provedeno je i u Gospiću (Tomljenović, 2002.) gdje ja autor

Tablica 1. Rezultati mjerenja studentica Visoke učiteljske škole u Čakovcu

	Valid N	Mean	Minimum	Maximum	Std.Dev.	Normativ (prema Findaku, 1996)
ATV	116	164,41	151,00	181,00	6,17	težina u odnosu na visinu:
ATT	116	59,57	46,00	80,00	8,00	Ispodprosječno
AOP	116	23,96	21,00	32,00	2,02	Iznadprosječno
ANN	116	17,61	3,70	34,10	6,22	Ispodprosječno
MTR	116	35,66	25,00	44,00	3,74	Ispodprosječno
MSD	116	169,28	120,00	205,00	14,18	Loše
MPT	116	40,09	33,00	50,00	3,93	Prosječno
MPR	116	69,18	47,00	90,00	9,36	Loše
MPN	116	13,37	9,30	20,60	2,21	Prosječno
MIV	116	20,32	1,70	87,40	13,13	Loše
F6	116	932,03	560,00	1200,00	90,91	Loše

Tablica 2. Rezultati mjerenja studentica Technological Education institute of Larissa

	Valid N	Mean	Minimum	Maximum	Std.Dev.	Normativ (prema Findaku, 1996)
ATV	30	167,00	152,00	178,00	6,39	težina u odnosu na visinu:
ATT	30	58,00	48,00	70,00	1,20	izvršno
AOP	30	23,50	21,00	26,00	1,20	iznadprosječno
ANN	30	15,00	4,00	24,00	5,20	prosječno
MTR	30	25,07	18,00	31,00	3,33	loše
MSD	30	160,83	100,00	203,00	24,03	loše
MPR	30	76,13	46,00	95,00	10,76	prosječno
MPN	30	14,14	10,00	18,50	2,64	prosječno
MIV	30	23,93	5,00	45,00	11,58	loše
MPT	30	34,60	20,00	48,00	7,15	ispodprosječno
F6	30	829,67	550,00	1000,00	99,71	loše

dobio rezultate opadanja motoričkih i funkcionalnih sposobnosti u varijablama brzine pokreta, fleksibilnosti, statičke snage i aerobne izdržljivosti.

5. ZAKLJUČAK

Svrha istraživanja bila je utvrditi neke dimenzije antropološkog statusa studentica Visoke učiteljske škole u Čakovcu i studentica iz Grčke.

Na temelju rezultata antropoloških vrijednosti studentica i njihove usporedbe s vrijednostima učenica četvrtog razreda srednje škole RH (Norme, Findak) može se konstatirati da su motoričke i funkcionalne sposobnosti znatno manje nego što se očekivalo. Razlog tome možemo pripisati nedovoljnom kretanju i minimalnom broju sati tijekom školovanja koji ne mogu zadovoljiti ni osnovne biotičke potrebe za kretanjem, a još manje unapređenje zdravlja i održavanje ili poboljšanje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti. Treba napomenuti da još uvijek možemo povoljno djelovati na sposobnosti nižeg koeficijenta genetske urođenosti, a koje su smanjenih vrijednosti kod izmjerenih studentica. To je još jedan od razloga da sat tjelesno zdravstvene kulture ostane kao obvezni predmet kroz cijeli period školovanja tj. do kraja studija.

6. LITERATURA

1. Findak V., Metikoš, M. Mraković, B. Neljak (1996). Primijenjena kineziologija u školstvu (Norme). Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu.
2. Findak, V. (1999). Metodika tjelesne i zdravstvene kulture. Zagreb: Školska knjiga.
3. Tomljenović, B., F, Tomljenović (2004). Antropološka obilježja budućih učitelja: Škola i razvoj (202-204) Petrinja.